

leende motto, waardoor het verhaal voorafgegaan wordt, voortreffelijk tot uitdrukking wordt gebracht, al zal men dat pas ten volle kunnen beamen, wanneer men het ten einde gelezen heeft.

ROEL HOUWINK

J. VAN MELLE, *Bart Nel, de opstandeling*. Amsterdam-Sloterdijk, De Wereldbibliotheek, 1936.

De Zuid-Afrikaansche letterkunde is hier te lande niet populair. Ondanks pogingen van verschillende zijde om voor haar belangstelling te wekken, blijft ons lezend publiek over het algemeen vreemd staan tegenover haar voortbrengselen. Voor een deel moet dit zeker worden toegeschreven aan de taal, die „flauw” en „kinderachtig” gevonden wordt in tegenstelling met het „sappige” en „malsche” Vlaamsch. Dit gevoelsoordeel — want anders is het niet! — laat zich in wat brederen kring moeilijk op korten termijn overwinnen. Voor een ander deel echter zal hier ongetwijfeld een factor van beteekenis zijn, dat er tusschen het algemeen cultureel peil in beide landen een vrij belangrijk niveau-verschil bestaat; een feit, dat tezamenhangt met de zeer uiteenlopende geschiedkundige ontwikkeling van beide landen.

Daarom zal op het oogenblik alleen zoodanig literair werk uit Zuid-Afrika ten onzent de aandacht kunnen trekken, dat boven de cultureele actualiteit staat. Een dergelijk werk is de roman van J. van Melle „Bart Nel, de opstandeling”. In dit boek heeft het algemeen-menschelijke het actueele zoozeer naar den achtergrond gedrongen, dat het geen beletsel meer vormt om toegang te krijgen tot dezen roman. Daarbij echter — voor ketterjagers zij het er nadrukkelijk aan toegevoegd! — is niets van de „couleur locale” verloren gegaan. Nergens is dit algemeen-menschelijke tot een abstractie geworden of in een schema gewrongen. Wie daarom een goed specimen van het hedendaagsch Zuid-Afrikaansch proza lezen wil, neme dit boek ter hand.

ROEL HOUWINK

H. KUITENBROUWER en AD. SASSEN, *Katholieke poëzie na 1900*. Utrecht, Uitgeverij „Het Spectrum”, z.j.

Voor een eerste oriëntatie met betrekking tot de moderne Katholieke poëzie laat deze bloemlezing zich zeer goed gebruiken. Haar beperkte omvang bij een betrekkelijk groot aantal dichters, zoodat van één dichter telkens ook maar één gedicht kon worden opgenomen, is een bezwaar. Had men niet beter gedaan zich tot de Jongeren of de allerjongsten te beperken of er een uitgave in drie deeltjes van te maken? Er zou dan beter gelegenheid zijn geweest, zoowel om het karakteristieke in het werk der vertegenwoordigde dichters naar voren te brengen als om iets van de geestelijke ontwikkeling der Katholieke poëzie sinds 1900 te laten zien. Deze bloemlezing is daar helaas veel te beknopt voor.

ROEL HOUWINK